TEATRU MANOEL

1732

1261

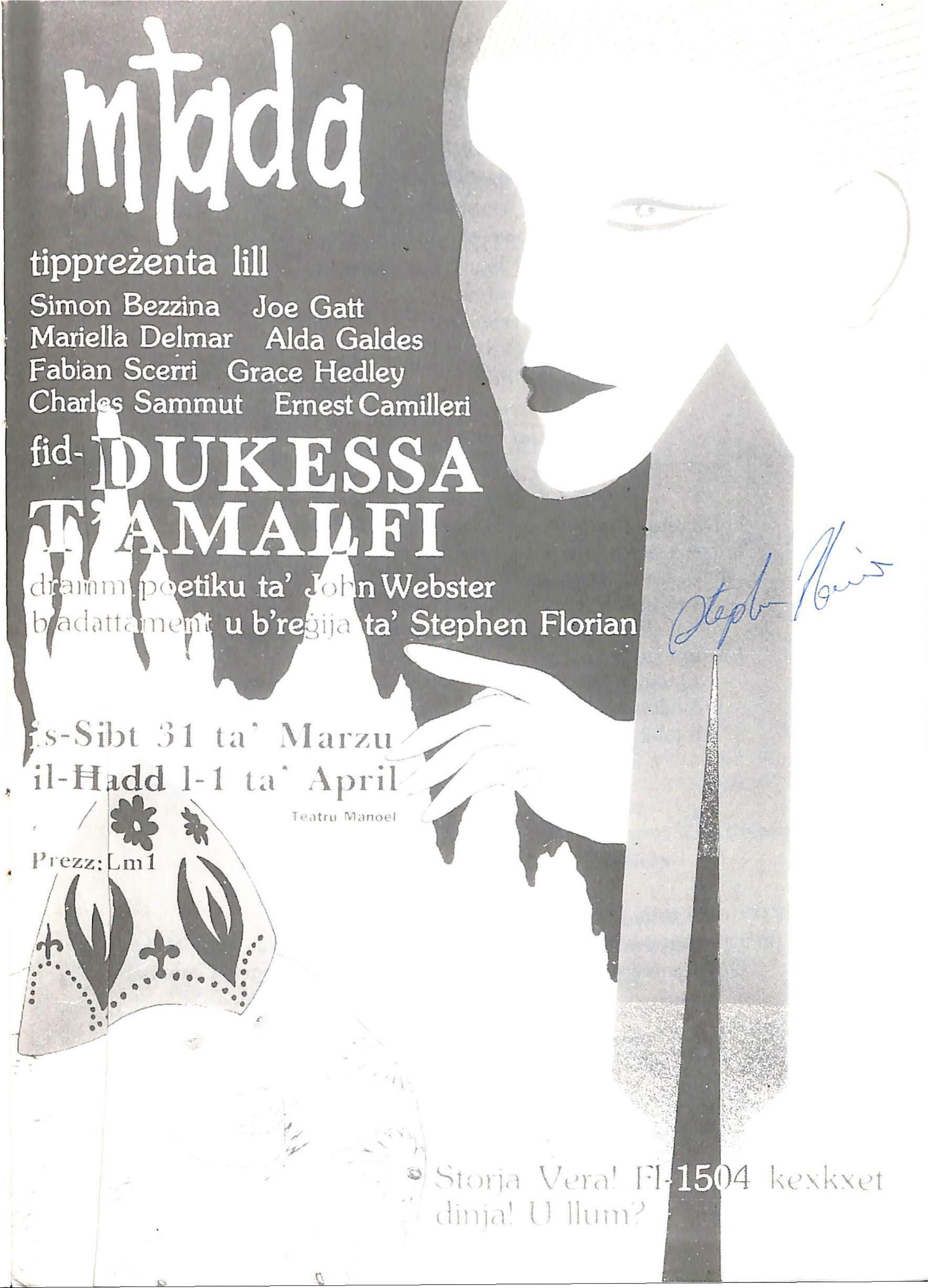
mtada
tippreżenta lill
Simon Bezzina Joe Gatt
Mariella Delmar Alda Galdes
Fabian Scerri Grace Hedley
Charles Sammut Ernest Camilleri
fid-DUKESSA T'AMALFI
dramm poetiku ta' John Webster
b'adattament u b'reġija ta' Stephen Florian
is-Sibt 31 ta' Marzu
il-Hadd l-1 ta' April
Teatru Manoel
Prezz: Lm1
Storja Vera! Fl-1504 kexkxet dinja! U llum?

ID-DUKESSA T'AMALFI —— KAST

Daniel de Bosola	Fabian Scerri
Ferdinandu, *duka ta' Kalabrija, tewmi mad-Dukessa*	Simon Bezzina
Kardinal, *huhom*	Charles Sammut
Antonio Bologna, *maġġordom*	Joe Gatt
Delio, *siehbu*	Kevin Causon
Pescara	Ernest Camilleri
Castruchio	Charles Ellul
Silvio	Noel D'Amato
Rodrigo	Claudio Stagno
Grisolan	Donald Mallia
Id-Dukessa t'Amalfi	Mariella Delmar
Cariola, *il-qaddejja tagħha*	Grace Hedley
Julia, *mart Castruchio,*	Alda Galdes
Tabib	Donald Mallia
Mara xiħa	Marjorie Grima
L-astrologu miġnun	Cynthia Bonnici
Qassis miġnun	Jo Christine Scicluna
L-Avukat miġnun	Tania Briffa
It-tabib miġnun	Marjorie Grima
imġienen	Karen Darmanin Kissaun,
	Karen Zaffarese, Coryse Borg,
	Annabelle Gaffarena,
	Romina Formosa,
	Ingrid Camenzuli,
	Sandra Scicluna
Ulied id-dukessa	Claudia Cassar
Żewġ pellegrini	Stephanie Farrugia, Sonia Gauci
Qaddejja/Nisa/Folla	Sandra Scicluna, Ingrid Camenzuli,
	Annabelle Gaffarena,
	Karen Zaffarese, Coryse Borg,
	Karen Darmanin Kissaun
	Romina Formosa
Qaddejja maskarati	Nadia Felice, Donald Mallia,
	Rita Zammit, Noel D'Amato
Qattiela	Charles Ellul, Claudio Stagno,
	Kevin Causon, Joe Gatt

Reġista	Stephen Florian
Direttur tal-palk	Christian Mifsud
megħjun mill-studenti	Michelle Muscat
ta' l-istagemanagement	Stephen Theuma
	Henry Scerri
	Rebecca Vella
	Josef Fenech
Kostumi	Jeanette Debono
	Ernest Camilleri
Irtokk	Lina Galea Cumbo
Riċerka dwar l-epoka	Sarah Foster
Disinn tal-poster	Damien Borg
Pubbliċità	Joe Gatt
	Sonya Gauci
	Simon Bezzina
	Kevin Causon
	Stephanie Farrugia
	Grace Hedley
Ko-ordinazzjoni	Josette Vella Ciappara
Għalliema fl-iM.T.A.D.A.	Ethel Farrugia
	John Suda
	Carmel Aquilina
	Manuel Cauchi
	Mario Azzopardi
	Stephen Florian
	Anthony Bezzina
	Lina Galea Cumbo
	Charles Abela Mizzi
	Chris Mifsud
	Josette Vella Ciappara (*ass. prinċipal*)
	Tony Cassar Darien (*prinċipal*)
Għat-Teatru Manoel	*dwal* Vanni Laus
	awdjo John Bruno
	mastrudaxxi Emm. Dalli, F. Mifsud
	biljetti Michelle Muscat
Ħajr	lill-Kumitat u 'll l-Ħaddiema
	kollha tat-Teatru Manoel
	għall-għajnuna dejjiema tagħhom.

XI FTIT TAL-PUNTI —— INTERESSANTI

——— *data preċiża*

Id-data u l-post fejn isseħħ **ID-DUKESSA T'AMALFI** huma storikament preċiżi: *the action takes place in the Kingdom of Naples in the early years of the 16th century.*

Mill-1494 sas-16-il seklu Napli kienet kolonizzata l-ewwel mill-Franċiżi u warajhom mill-Ispanjoli. Franza nvadiet fl-1492 wara talba ta' Lodovico Sforza; fl-1502 imbagħad, wara ħafna ġlied u taħwid diplomatiku Napli waqgħet taħt il-ħakma Aragoniża. Fl-1504 id-Duka Ferdinandu ħa l-pussess wara r-rebħa tal-ġeneral Cordoba. Is-sena 1504 hija s-sena tad-demm — is-sena speċifikata fl-oroskopju maħsub għall-ewwel wild ta' Antonio Bologna mid-Dukessa — l-oroskopju li permezz tiegħu l-ispija Bosola ttradixxa lid-Dukessa: *"The Duchess was delivered of a son, 'tween the hours twelve and one, in the night, Anno Dom. 1504 - that's this year - decimo nono Decembria - that's the night".*

——— *id-dar t'aragona*

L-imperjaliżmu u d-dinastija Aragoniża huma ta' mportanza kbira għall-ġrajja. Żwieġ għall-familja t'Aragona hu allejanza pulitika, avveniment nazzjonali, imsejjes fuq it-tradizzjoni u speċifikament kattoliku. (Id-Dukessa m'għandhiex isem jew kunjom — la Aragon u lanqas Bologna — tibqa' biss id-Dukessa t'Amalfi). Il-mewt ta' żewġ id-Dukessa (l-ebda kelma jew ġest ta' niket minnha) titqies minn ħutha bħala opportunità li tagħtihom id-dritt sagrosant biex għat-tieni darba jirranġawlha żwieġ li jkun jaqbel. Bir-raġun jimtlew b'qilla kontra oħthom u Antonio. Iħossuhom ittraduti għax l-obbligazzjonijiet tad-dinastija Aragona jisfaw ikkalpestati. Il-linja nobbli tal-familja sfat imdennsa bit-taħlit tad-demm baxx ta' Antonio. *"Shall our blood/the royal blood of Aragon and Castille/Be thus attainted?"*

——— *żwieġ protestant/ħajja kattolika*

Id-Dukessa u Antonio jissieħbu b'kuntratt tipikament Ingliż. Bil-ftehim *per verba de praesenti* l-koppja tingħaqad privatament, imma legalment, anki jekk biex iż-żwieġ ikun ikkunsmat, jinħtieġlu l-barka ekklesjastika. Fl-Ewropa kattolika dat-tip ta' żwieġ ġie abolit mill-Konċilju ta' Trento (1563). Fl-Ingilterra baqa' validu sal-1753. Fid-*Dukessa t'Amalfi* ir-relazzjoni bejn Antonio u martu hija msejsa bażikament fuq unjoni tradizzjonalment protestanta. F'dar missierha d-Dukessa tadotta l-manjiera mistennija minn waħda mrobbija f'ambjent dekoruż imdakkar bi priedki, ċerimonji u kotba ta' l-etika. Ma' żewġha l-imġieba tagħha hi ideali. Għalkemm l-isfond tad-dramm hu mediterranju, id-dimensjoni tal-protagonisti hi mibnija fuq parrokkjaliżmu anglo-sassonu.

Dettal minn skultura ta' l-epoka: armla nobbli miġbura biswit il-qabar ta' żewġha, simbolu ta' qima u rispett. L-ebda kelma, jew ġest ta' dieqa ma qatt johroġ mid-Dukessa għall-ewwel raġel tagħha.

——— *żwieġ isfel-fuq, fuq-isfel*

L-apprentista baxx, sempliċi, li jiżżewweġ lill-armla tas-sinjur u jiret fortuna sħiħa niltaqgħu miegħu spiss fil-paġni tal-letteratura ngliża. *Jack of Newbury*, ta' Thomas Deloney, hu eżempju: *it was his master's chance to dye, and his dame to be a widow, who was a very comely ancient woman, and of reasonable wealth.*

Fi ġrajja dokumentata oħra, il-qaddejja tas-sinjura armla, infurmat lil ċertu William Lilly, f'nofs is-17-il seklu li s-sinjura kellha għajnejha fuqu. Lilly kien skrivan tal-mejjet żewġha, negozjant kbir ta' l-artijiet. Ħsibijietu ħażżiżhom hekk: *I was much perplexed hereat; for should I attempt her and be slighted; she would never care for me afterwards; I considered that if I fail, she would never speak of it; nor would any believe I durst be so audacious to propound to her; the disproportion of fortune being so great betwixt us.* Madankollu żwiġijiet żbilanċjati ta' dat-tip kienu jqanqlu aktar minn suspett. L-istoriku Painter jikteb hekk... *such a meteoric social rise, though not socially unacceptable, is precarious and socially disruptive. The devoted service of the trusted servant depends on his remaining subordinate to his mistress; to invert that relationship is to disturb the* ***natural order of things.***

——— *l-ordni naturali*

Ħaġa sagra f'dawk iż-żmenijiet!

——— *ksur ta' l-ordni naturali*

L-agħar periklu għaliha kien meta qaddej kien jisfa mingħajr sinjur, mingħajr patrun. Minħabba f'hekk, Bosola spiċċa jgħum f'baħar ta' bla unur, lealtà jew rispett. Il-lealtà tiegħu kienet biss lejn min iħallsu l-aħjar għas-servizzi tiegħu, u dan l-aġir jagħmlu bniedem faħxi, b'missjoni li twaħħax, li tinbidel skond iċ-ċirkostanzi: minn serv fidil, għal spjun, għal qattiel... u dejjem "skond il-ħtieġa".

T.C.D.

Simon Bezzina

età: 20
okk: student it-3 sena kors LL.D.
ha sehem: Dijonisju *il-Bakkanti* t'Ewripide; Leontis *Winter's Tale;* Capulet *Romeo and Juliet;* Elder *T.I.E. Shantu;* Petrucchio *Taming of the Shrew;* Snug *Midsummer's Night's Dream;* To his Mistress *Poetry Recital* ma' Jane Maud; Man *Norma* ta' Alan Owen.

Ernest Camilleri

età: 21
okk: skrivan ma' linja ta' l-ajru
ha sehem: Suldat *il-Bakkanti* t'Ewripide; Narratur *Commedia dell'arte;* Bachelor *Poetry Recital* ma' Jane Maud; Romeo *Romeo and Juliet;* Snout *Midsummer's Night's Dream;* Dragon *T.I.E. Shantu;* Married man *Man's Best Friend* ta' James Saunders.

Mariella Delmar

età: 24
okk: mara tad-dar
hadet sehem: Bakkanta *il-Bakkanti* t'Ewripide; Smeraldina *Commedia dell'arte;* Nurse *Romeo and Juliet;* Catherine *Taming of the Shrew;* Dragon *T.I.E. Shantu;* Various *Il-Hajt* ta' Saunders; Jealousy *Poetry Recital* b'dedika lil MaryAnn Azzopardi; A Young Wife *Poetry Recital* ma' Jane Maud; Woman *Night* ta' Harold Pinter.

Alda Galdes

età: 23
okk: state registered podologist
hadet sehem: Clytemnestra *Elektra* Sofokli; Kaptan Spaventa *Commedia;* Catherine *Taming of the Shrew;* Lady Capulet *Romeo & Juliet;* Ophelia *Hamlet;* Lady Macbeth *Macbeth;* Jessica *The Merchant of Venice;* Wiehed biss *Poetry Recital* ma' Ethel Farrugia; Narratur *il-Hajt* ta' James Saunders; Baku *T.I.E. Shantu;* Chemaine *El Cid* ta' Corneille; Norma *Norma* ta' Alan Owen; Old Lady *Resting Place* ta' David Compton.

Joe Gatt

età: 20 *okk:* skrivan ġo Bank
ha sehem: Penteju *il-Bakkanti* t'Ewripide; Brighella *Commedia dell'arte;* Tybalt *Romeo and Juliet;* Chang *T.I.E. Shantu;* Narratur *Il-Hajt* ta' Saunders; Man *Night* ta' Harold Pinter.

Fabian Scerri

età: 20 *okk:* student-haddiem ESTS
ha sehem fil-Junior/Senior classes: Blind man *Two Blind Men and a Donkey;* Brian *L-Invażjoni* ta' Lino Grech; Geronte *Commedia dell'arte;* Filippu *It-Torta tal-Piżelli* ta' T. Cassar Darien; Suldat *Gwerra u Paċi;* Qassis *il-Bakkanti* t'Ewripide; Arlecchino *Commedia;* Quince *Midsummer's Night's Dream;* Benvolio *Romeo and Juliet;* Various *Il-Hajt* ta' Saunders; Rodrigo *El Cid* ta' Corneille; The Mess of Love *Poetry Recital* ma' Jane Maud, Man *Countdown* ta' Alan Ayckbourn.

Eileen Ritchie, finalista oħra tal-Kors, tinsab skużata minhabba li qiegħda tattendi kors dwar Treatment of Cerebral Palsy, f'Bobath Centre, Londra.

Charles Sammut

età: 21 *okk:* student B.A. (gen)
ha sehem fil-Junior/Senior classes: Raġel *Viva San Filep* ta' C.S. Aquilina; Narratur *Gwardarobba tar-Re; Alex L-Invażjoni* ta' Lino Grech; Patistu *It-Torta tal-Piżelli* ta' T. Cassar Darien; Surġent *Gwerra u Paċi;* Re Kadmu *il-Bakkanti* t'Ewripide; Brighella *Commedia;* Bottom *Midsummer's Night's Dream;* Mercutio *Romeo and Juliet;* Various *il-Hajt* ta' Saunders; Ecstasy of Love *Poetry Recital* ma' Jane Maud; Old man *Resting Place* ta' David Compton; Choco *T.I.E. Shantu.*

Grace Hedley

età: 21 *okk:* skrivana ġo Bank
hadet sehem: Bakkanti *il-Bakkanta* t'Ewripide; Colombina *Commedia dell'arte;* Remember *Poetry Recital* ma' Ethel Farrugia; Fatal Love *Poetry Recital* ma' Jane Maud; Cleopatra *Antony and Cleopatra;* Mistress Ford *Merry Wives of Windsor;* Shantu *T.I.E. Shantu;* Various *Il-Hajt* ta' Saunders; Wife *Countdown* ta' Alan Ayckbourn.

mejju

• sejħa għal l-applikazzjonijiet ġodda • żjara ta' l-Eċċ. Tiegħu l-Prinċep Edward fejn assista għal programm qasir imtella' mill-istudenti • Serata shakespearejana bl-isem ta' *Elizabethan Merry Go Round* ġol-Phoenicia Ballroom għall-membri tal-British Culture Association.

ġunju

• teatru esperimentali fil-bitħa tal-Manoel minn *Teatru Mediterran* immexxi minn Domenic Said b'xogħlijiet ta' Saviour Pirotta u Said innifsu • Lejla *Masters* fil-Foyer bil-Finalisti — *A letter from the General* — jingħataw iċ-ċertifikati mill-Ministru ta' l-Edukazzjoni.

awissu

• jitfasslu l-programmi għall-istaġuni 89/90/91.

settembru

• awdizzjonijiet w intervisti ma' l-applikanti tal-korsijiet ta' l-*Acting, Stagemanagement* u *Scriptwriting.*

ottubru

• Serata teatru-poeżija f'ġieħ il-ktejjeb *Nixtieqek Terġa' Tiġi* ta' John Buttigieg b'mużika ta' Vince Fabri fl-istudio ta' l-iMTADA.

novembru

• żjara minn żewġ professuri Russi miġjuba f'Malta mis-Sur M. Azzopardi, direttur tal-Politeatru.

diċembru

• End-of-Term presentations b'siltiet minn Shakespeare, improvizzazzjonijiet u *Mixed Doubles.*

jannar

• Seminar ma' l-atturi tal-kumpanija *The Young Vic.* • L-istudenti ta' l-*istagemanagement* wara l-esperjenza tagħhom fil-pantomima ta' l-M.A.D.C. jagħtu sehemhom f'*Rewwixta* mal-Koperatturi.

frar

• Party tal-Karnival.

marzu

• L-istudenti finalisti jidħlu l-Manoel bid-*Dukessa t'Amalfi* • Proġett ta' *Theatre-in-Education* immexxi minn John Suda fuq kitba ta' Alfred Mallia.

april

• Siltiet mill-*Commedia dell'arte* minn Term 2 • L-istudenti ta' l-*istagemanagement* jikkollaboraw ma' sħabhom ta' l-iskola tal-mużika fil-produzzjoni ta' l-opra *Sr. Angelica* b'reġija ta' Carmel Aquilina.

mejju

• Siltiet minn Shakespeare lill-membri tal-British Culture Association • Lejla *Masters* fil-foyer fejn jingħataw iċ-ċertifikati lill-istudenti finalisti • Sejħa għal applikazzjonijiet ġodda.

The Manoel Theatre Management Committee wishes to thank the following concerns for their kind co-operation.

ALITALIA
ANDREWS FEEDS (MALTA) LTD
AUTO SALES LTD., (KIND'S)
BRITISH ISLAND AIRWAYS
E. CALLEJA AND SONS LTD., B'KARA
DOWTY (MALTA) LIMITED
FARSONS
HOLIDAY INN, TIGNE
INVESTMENT FINANCE BANK LIMITED
MID-MED BANK LIMITED
NATIONAL TOURISM ORGANISATION — MALTA